
EXTRAMATERIAL TILL HISTORIA 7 - 9

VÄRLDSHANDEL, INDUSTRIALISERING OCH REVOLUTIONER S. 45-90

Här finns gratis extramaterial som hör till Capensis *Historia* 7-9. Allt extramaterial har en tydlig koppling till historiaboken, men för att kunna lösa en del av uppgifterna krävs det tillgång till internet. Förhoppningen med extramaterialet är att lärare snabbt och enkelt ska kunna komplettera sitt eget undervisningsmaterial.

Hör av dig om du har några idéer som Capensis kan få lägga ut på hemsidan. Du som skickar in ditt material får om du vill givetvis ditt namn presenterat i anslutning till materialet.

INNEHÅLL

Sidhänvisningarna är till historiaboken

s. 50-51, 244-245	Slaveri
s. 56-67, 75, 90, 243	Bilder av industriella revolutionen
s. 69-71	Franska revolutionen 1789-1799
s. 72, 240-241	Napoleontiden
s. 76-77	Politiska ideologier

SLAVERI

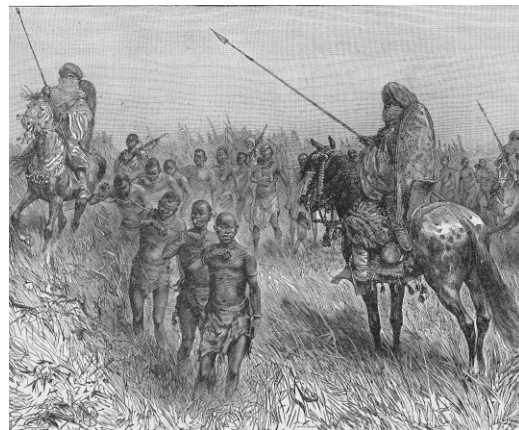
I läroboken (s. 50-51) beskrivs slavhandeln och slaveriet 1450-1850. Besvara frågorna med hjälp av internet.

1. Hur definieras begreppet slav?

2. Hur många människor togs till fånga och såldes som slavar av osmanerna och araberna från Afrika under åren 1450-1800?

Svaret finns i läroboken.

3. Hur många människor togs till fånga och såldes som slavar av européerna från Afrika åren 1500-1850? Svaret finns i läroboken.

GETTYIMAGES: KEAN COLLECTION/STAFF

4. Sök efter två länder som ägnade sig åt slaveri. När avskaffades slaveriet där?

Arabiska slavjägare som tagit flera afrikaner till fånga för att sälja dem som slavar.

a) Land: _____ Årtal: _____

b) Land: _____ Årtal: _____

5. Sök efter två länder där slaveri förekommer idag. Hur många slavar finns där idag?

a) Land: _____ Antal slavar: _____

b) Land: _____ Antal slavar: _____

6. Dagens slaveri kallas "modernt slaveri". Ge ett exempel på vad slavar tvingas göra idag och under vilka förhållanden de lever. Vilka likheter finns med slaveriet som fanns för flera hundra år sedan?

7. Ange en av dina källor och motivera varför just den källan är trovärdig. Läs om trovärdighet på s. 244-245.

BILDER AV INDUSTRIELLA REVOLUTIONEN

1. I kapitlet "Den industriella revolutionen" (s. 56-67) finns 18 bilder.
Välj ut en bild som du tycker visar att den tekniska utvecklingen gick framåt i och med den industriella revolutionen.

a) Vad föreställer bilden som du har valt? _____

b) Vilket årtal kommer bilden/föremålet från? _____

2. På sidan 59 beskrivs några av de stora samhällsförändringar som skedde i och med industrialiseringen. Vilka positiva och vilka negativa samhällsförändringar kan du koppla till den valda bilden? Använd ett eller flera av följande begrepp: utveckling, produktion, transport, kommunikation, miljö, urbanisering, uppfinningar och krig.

JAN WIKLUND

Arkimedesskruven som användes i slutet av 1800-talet för att torrlägga Nosabysjön, Kristianstad. Skruven drevs med en ångmaskin.

3. Hur tror du att människors levnadsvillkor förändrats i och med industrialiseringen? Utgå från din valda bild och använd ett eller flera av följande begrepp: jämlikhet, samhällsklass, konsumtion, arbetsvillkor, emigration och barnarbete.

4. Hur stämmer din valda bild med det du har lärt dig om industriella revolutionen?

5. Resonera kring följande frågeställningar.

- Är din valda bild en trovärdig källa? Motivera ditt svar.
- Hur kan bilder användas som historiska källor?

FRANSKA REVOLUTIONEN 1789-1799

Franska revolutionen började 1789 och avslutades när Napoleon kom till makten 1799. Besvara frågorna med hjälp av läroboken (s. 69-71) och andra källor.

1. Vilket land fick kolonisterna stöd av i Amerikanska frihetskriget? _____

2. I vilken ordning hände följande? Numrera från 1 till 6.

☐	Ludvig XVI stängde tredje ståndets möteslokal.
☐	Tredje ståndet utropade en nationalförsamling som representerade alla fransmän.
☐	Franska staten hade stora skulder.

☐	Ludvig XVI ville höja skatten.
☐	Bastiljen stormas av folket.
☐	Ludvig XVI avrättas.

3. Ringa in den av de sex beskrivningarna ovan som är kärnan i franska revolutionen.

4. Varför stormades Bastiljen 14 juli 1789?

GETTYIMAGES: ZU_09

5. Varför avrättades Ludvig XVI den 21 januari 1793?

Bastiljen stormas.

6. Välj en av följande personer: Maximilien de Robespierre, Jean Paul Marat, Emmanuel Joseph Sieyès, Honoré Gabriel Riqueti de Mirabeau och Georges Jacques Danton. Ta reda på när personen levde, hur personen dog och något om hans roll i franska revolutionen.

GETTYIMAGES: ZU_09

Ludvig XVI avrättas.

GETTYIMAGES: ZU_09

POLITISKA IDEOLOGIER

I läroboken (s. 76-77) beskrivs vad som är viktigt i fem olika politiska ideologier. Beskrivningarna av dem i läroboken hör hemma i 1700- och 1800-talens verklighet.

GETTY IMAGES: NASTASIC

Boston tea party. USA, 16 december 1773.

1. Till vilken ideologi passar följande meningar bäst? Vissa av de fem ideologierna i läroboken kommer att användas flera gånger.

- a) Kungahuset står för en viktig tradition. _____
- b) Klyftorna mellan rika och fattiga måste minskas. _____
- c) Om vi arbetare ska få makt i samhället måste vi ta till våld. _____
- d) Fri konkurrens är viktigt för samhällets ekonomi. _____
- e) Det ska vara rösträtt för alla, oavsett samhällsklass och kön. _____
- f) Industrialiseringen har medfört alldeles för snabba förändringar. _____
- g) Vi måste organisera oss så att vi kan sätta press på fabriksägarna. _____
- h) Vi är inte männens ägodelar. _____

2. Fyll i tabellen nedan genom att skriva in liberalism, socialism, kommunism, konservatism och feminism på rätt rad i a.

	a) Till vilken ideologi passar följande begrepp bäst? Endast en ideologi i varje ruta.	b) Begreppen till vänster passar in på mer än en ideologi. Skriv in, en eller flera ideologier i rutorna nedan, där du tycker att de passar.
Revolution		
Jämställdhet		
Frihet		
Jämlikhet		
Bevara		

c) Välj ut ett par av begrepp och ideologi som du har skrivit in i b. Motivera varför du tycker att just det paret passar ihop.
